

Iskra

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA KRANJ ● ŠT. 16 ● LETO XII. ● 28. APR. 1973

Prvi zbor federacije

V Domu sindikatov v Beogradu je bil 23. aprila prvi zbor federacije, katerega so se udeležili poslanci vseh zborov zvezne skupščine, člani predsedstva SFRJ, predsednik in člani zveznega izvršnega sveta, svet federacije, predsedstvo ZKJ, predsedstvo SZDLJ, predsedstvo zveze sindikatov Jugoslavije, predsedstvu zveze mladine in zveze študentov Jugoslavije, predsedstvo konference za družbeno aktivnost žensk, predsedstvo zveznega odbora ZZB

NOV Jugoslavije, predstavniki zveznih organov, družbenopolitičnih samoupravnih in drugih organizacij in skupnosti ter vabljeni znanstveni, strokovni in javni delavci iz vseh republik in obeh pokrajin. V delovnem predsedstvu zbora federacije so bili razen predsedujočega Mijalka Todorovića Rato Dugonjić, Stane Dolanc ter predsedniki zvezne konference SZDLJ, zveze sindikatov, borboskih, ženskih in mladinskih organizacij.

Zbor je otvoril Mijalko Todorović, nato pa je predsednik Tito imel ekspozice, v katerem je analiziral vsebinske tokove notranje in zunanje politike ter opozoril na pomen ustavne reforme. Med drugim je predsednik Tito večkrat poudaril, da bi moralo biti naše izhodišče razredni kriterij, da je v ustavnih spremembah do zdaj, v prvi fazi, prišla do izraza večja enakopravnost narodov in narodnosti v Jugoslaviji, da je nacionalizem do 21. seje predsedstva ZKJ bil najnevarnejši pojav, da pa so pozneje liberalizem in druga odmikanja onemogočala, da bi uresničili politiko ZKJ.

V boju proti nacionalizmu mora biti v ospredju delavski razred, ki najtesneje povezuje naše narode in narodnosti, je poudaril predsednik Tito. Dejal je: moramo reafirmirati idejne in moralne vrednote naše revolucije. Ko je govoril o ustavnih reformi, je predsednik republike zelo ugodno ocenil opravljeno delo v prvi fazi ustavnih sprememb, oz. ustavne amandmaje in pri

tem mnogim, ki so delali na pripravah nove ustave, dal priznanje. Še posebej je predsednik Tito poudaril, da priznanje zaradi svojega angažiranja pri oblikovanju novega ustavnega sistema zasluži tovariš Edvard Kardelj.

V delu predsednikovega ekspoziceja o zunanji politiki je poudarjeno, da naša politika neuvrščanja in aktivne miroljubne koeksistence izhaja iz temeljnih vrednot našega sistema: socializma in samoupravljanja. Predsednik Tito je še enkrat, odgovarjajoč mnogim, ki ugibajo o gibanjih v Jugoslaviji, poudaril, da Jugoslavija še malo ne misli spremeniti svojega samoupravnega socialističnega razvoja, pa tudi ne svoje politike neuvrščeniosti. »Zmeraj smo poskušali kar največ prispevati k miru in napredku, saj sta neločljiva,« je poudaril predsednik Tito.

Organi upravljanja, vse družbeno-politične organizacije in uredniški odbor čestitajo vsem članom kolektiva in poslovnim partnerjem k

prazniku dela

27. april 1941 — ustanovitev OF

27. APRILA LETOS MI NEVA 32 LET, odkar je bila v Ljubljani ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda, prej imenovana protimperalistična fronta, ki se je preimenovala v osvobodilno po nemškem napadu na Sovjetsko zvezo. Tako so se komaj 3 tedne po nemškem napadu na Jugoslavijo v Ljubljani zbrali zastopniki vseh naprednih slovenskih političnih skupin in predstavniki KP Slovenije, ki je bila pobudnik sestanka, ter ustanovili vseslovensko organizacijo za boj proti okupatorju, s tem pa so hkrati položili tudi prve trdne temelje slovenske državnosti. Osvobodilna fronta je postala poglavito gibalno pri oblikovanju idejno politične in akcijske enotnosti vseh naprednih slojev slovenskega naroda, saj jih je z narodno osvobodilnim bojem, ki ga je vodila, združila v živo in trdno povezano celoto. Rast Osvobodilne fronte zato pomeni hkrati idejno rast naših ljudi ter njihov iz dneva v dan odločnejši boj za pravičnejšo družbeno ureditev. Prav zato je Osvobodilna fronta po zmagi nad okupatorjem in zmagi socialistične revolucije prerasla v današnje Socialistično zvezo delovnega ljudstva, ta pa je v razmerah delavskega in družbenega samoupravljanja postala naše najširše samoupravno telo, ki mu je tudi ustava odmerila pomembno vlogo v našem družbenem življenju.

Dejavnost organizacije ZK Iskra - EMO

Zadnje čase se mmm aktualno vprašanje uvedbe delavske kontrole. Delavska kontrola ima v EMO že svojo posebno zgodovino. V začetnem obdobju samoupravljanja si je delavski svet pomagal tako, da je za razčistitev tistih vprašanj, za katere ni bilo dovolj jasno ali se lahko odloči o njih ali ne, postavil posebne občasne komisije, ki so opravile določeno kontrolno nalogo. Tako so bile n. pr. postavljene

ne komisije za pregled poslovanja posameznih obratov, za pregled izpolnjevanja planov, za pregled zaključnega računa, za pregled pravilne uporabe skladov itd.

Kasneje so se oblikovale stalne komisije, ki so imele po vsebini svojega dela kontrolno funkcijo in so občasno poročale o svojem delu delavskemu svetu. Po decentralizaciji (Dalje na 4. strani)

Redna letna konferenca mladine ISKRE

V Kranju je bila v soboto, 21. aprila, dopoldne redna letna konferenca zveze mladine Iskre. Na konferenci je od 92 povabljenih delegatov sodelovalo 78 predstavnikov mladih iz vseh organizacij ZP Iskra.

V razpravi na konferenci so največ govorili o programu ZM v naslednjem obdobju. O konferenci in sprejetih sklepih bomo obširneje pisali v naslednji številki Iskre, ki bo zaradi praznikov izšla 12. maja t.l.

Misli ob prvem maju

Že kot majhnemu otroku so mi starši vcepili izredno ljubezen do domovine, ki je iz ponižane in raztrgane znova vstala lepša, boljša in močnejša. Sele pred dobrih petindvajsetimi leti si lahko mirno in ponosno ob besedi Jugoslavija rekel: »To je moja domovina.«

Vsi, ki so me v prvih letih obdajali, so mi govorili o domovini, kot o nečem lepem, nenadomestljivem, kar je treba braniti z vsem svojim bitjem. Že zgodaj sem začutila, da je vojna zločin nad človeštvom, ki si želi mirnega življenja v svobodni domovini. Vse ljudi tega sveta mora povezovati velika ljubezen in težnja po enakopravnosti ljudi vseh ras. Rasno razlikovanje je nekaj, kar je danes nedopustno. Kaj niso ljudje dobri in slabi, pa čeprav jih je rodila indijanska ali črna mati? Niso

več časi, ko je Hitler razlikoval tudi evropske narode, toda zato ni danes rasna diskriminacija nič manj huda. Le da zdaj trpe nebeli ljudje, prej pa so trpel tudi belci.

Prav gotovo je ljubezen najplemetejše čustvo. Toda danes je že tako izkrivljena, da skoraj ne moremo več govoriti o ljubezni kot o tistem nesebičnem čustvu, ki povezuje ljudi in jih dela boljše. Že dejstvo, da so mnogi obogateli prav tedaj, ko je ljudstvo najbolj trpelo kaže, da so mnogi plemenita čustva otopela.

Človeško življenje je enkratno. Marsikaj je vredno, da cenimo: delo, poštenost, življenje je eno samo in vsak se mora popravičnost, dobroto, ljubezen. Človeško truditi, da ga čimbolj izkoristi v dobro sebi in vsemu človeštvu. Savlil

Nagrajenci sklada Borisa Kidriča

Ze vrsto let nazaj Sklad Borisa Kidriča podeljuje ob obletnici smrti Borisa Kidriča nagrade za izume in tehnične izboljšave. Letos je bilo nagrajenih 18 izumov in tehničnih izboljšav, od tega so bili nagrajeni trije dosežki, ki so rezultat raziskovalno-razvojnega dela v Zavodu za avtomatizacijo. Avtorji izumov in tehničnih izboljšav so naslednji naši strokovnjaki:

Za patente:

PLANISČEK LJUBO, RAMOVŠ VIKTOR, WEDAM JOŽE, ERBEZNIK FRANC in sicer so vsi avtorji patenta: »Izboljšave mozaične komandne plošče« (Jugosl. patent št. 27379). Komandne plošče so namenjene za nadzorovanje obratovanja na primer električnih dispečerskih centrov, proizvodnih obratov, reševalnih postaj, avtocest, itd. Po izumu je izboljšana pritrditve in nastavitve mozaičnih ploščic, ki sestavljajo ploščo, s čimer so olajšane oziroma omogočene spremembe in razširitve. Proizvodnja v zadnjih letih je dosegla po Din 500.000.— letno, za l. 1973 pa bo še večja;

za tehnične izboljšave:

GLIHA MARKO, HRIBOVŠEK JURIJ, BENEDIK PETER, SIMONČIČ MAKS (ISKRA — TEI Horjul) so avtorji dela »Vpeljava enobočno moduliranega prenosa v metrsko valovno področje«. Vse večja zasedenost radijskih pasov, določenih za monokanalne zveze za potrebe gospodarstva, prometa, narodne obrambe in drugih uporabnikov, je narekovala preiti tudi v metrskih valovnih pasovih na enobočno modulirani prenos (SSB). Naproti ustaljenim frekvenčno moduliranim prenosom se je podesetorila možnost porazdelitve frekvenčnih kanalov zaradi zožitve zasedenosti v frekvenčnem pasu in se je zaradi ugodnejših energetskih pogojev in specifičnosti prenosa izboljšala učinkovitost radijske zveze.

Raziskovalno razvojna skupina je od 1968 dalje opravila vrsto teoretičnih, aplikacijskih in tehnoloških raziskav ter posredovala že l. 1969 prvo tovrstno tržno radijsko napravo tega sistema na svetu. Z nadaljnjim razvojem je omogočila široko razmahnitev tega sistema zvez in je Jugoslavija prva uzakonila sistem ter odobrila frekvenčne pasove za potrebe gospodarstva in prometa. Prav učinkovitost zvez, v nemanjši meri pa kvaliteta radijskih postaj RT20TC6, RT1T4 in dru-

gih, je pripomogla k izgradnji enotnega omrežja radijskih zvez za potrebe PROTIČNE OBRAMBE na Štajerskem, Hrvaškem in Bosni, k upeljavi enotnega sistema zvez za potrebe splošnega ljudskega odpora ter v vrsti gospodarskih in prometnih organizacij. Vzporedno so potekale raziskave specifičnih antenskih sistemov, energetskih izvorov in napajalnikov, ustreznih stabilnih frekvenčnih generatorjev in sintezatorjev ter konstrukcijskih izvedb za doseganje sposobnosti obratovanja v najtežjih klimatsko-mehanskih pogojih uporabe. Tehnološke rešitve so omogočile ceneno proizvodnjo in doseganje izredne kvalitete ter zanesljivosti. Prav to je omogočilo, da je tovarna ISKRA-TEI v l. 1972 realizirala že polovico proizvodnega programa z napravami tega sistema.

PETRIČ ERNO je prejel nagrado za dosežke pri razvoju sistemov za avtomatizacijo.

Najpomembnejše delo je zasnova in razvoj naprave za daljinsko krmiljenje ISKRA — TME. Naprava za daljinsko upravljanje je časovni multipleks, ki omogoča nadzor in upravljanje oddaljenih objektov z enega mesta (centra krmiljenja). V vsak oddaljeni objekt se lahko prenese do 600 povelj, iz vsakega objekta v center krmiljenja pa do 700 bitov informacij (signalizacij, meritev, impulzov, števnih podatkov, itd.). Naprave so zlasti primerne za daljinsko krmiljenje objektov v elektrogospodarstvu, industriji, železnici, vodovodih, na naftnih poljih itd. Naprave so se v obratovanju izredno dobro izkazale in so popolnoma enakovredne podobnim napravam inozemskih proizvajalcev. V napravah tega sistema se uporablja prek 95% domačega materiala. Da so se naprave dobro izkazale v obratovanju se vidi iz tega, da so s temi napravami opremljene že skoraj vse distribucije el. energije v Sloveniji in celotno področje mesta Zagreba, tako da je zdaj v obratovanju za približno 20.000.000 N din teh naprav, v l. 1973 pa jih bo izdelanih za cca 5.000.000 N din. Nadalje pa tudi: elektronski dozorni avtomati, ki so zlasti uporabni v kemični industriji, cementarnah, tovarnah krmil itd. in omogočajo avtomatsko doziranje večkomponentnih mešanic po vnaprej nastavljenem programu ter naprava za kontrolo konične obremenitve, ki je namenjena predvsem velikim porab-

nikom električne energije. Omogoča stalen nadzor nad porabo in opozarja uporabnika, da ne prekorači dovoljene oz. dogovorjene vrednosti. Naprava je izdelana v digitalni tehniki. Z impulzi, ki jih dobi od števec energije, izvrši vse potrebne računske operacije tako, da so rezultati razvidni na številčnih ceveh, ali pa se avtomatsko zapisujejo.

L. V.

» Elektromotorji « Železniki

Lansko prvo trimesečje presegli za 0,7 %

Letošnje prvo trimesečje smo zaključili še kar zadovoljivo, čeprav nismo dosegli vsega, kar smo si zadali v letošnjem letu. Plan smo dosegli 83 % in dosegli 31,5 milijona realizacije. Lansko trimesečje smo presegli za 0,7 odst. Izvozili smo za 817 tisoč dolarjev, vse na konvertibilno področje.

Da ni bil v prvih treh mesecih proizvodni plan dosežen, je precej vzrokov. Predvsem imamo težave z dobavo reprodukcijskega materiala, saj je zaradi tega nastal nekajdnevni zastoj. Dobavitelji ne izpolnjujejo pogodbenih obveznosti. Bilo pa je nekaj manjših zastojev zaradi notranje tehnične reorganizacije in tehnoloških težav.

V tovarni je realizacija ustavnih amandmajev že v drugi fazi, saj je DS že lansko jesen realiziral prvo fazo. Obenem smo izboljšali informacije kolektiva. Izdajamo notranje glasilo Elektromotor, vsi zapisniki DS in

poslovnega odbora pa so na vpogled vsem na oglasni deski. Pri ustanavljanju TOZD in v poslovnem življenju tovarne pa aktivno sodelujeta osnovna organizacija ZK in sindikalna organizacija.

K. F.

Iskra — tovarna industrijske opreme Lesce v združenem podjetju Iskra-Kranj

razglašala naslednja prosta delovna mesta:

1. SALDAKONIST

2. več STRUGARJEV, KLJUČAVNICARJEV in REZKALCEV

Pogoji: ad.1. srednje strokovna izobrazba, ali administrativna šola s prakso na tem delovnem mestu;

ad.2. pridobljena ustrežna kvalifikacija in odslužen vojaški rok.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi sredstev za osebne dohodke.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Proizvodnja ZP v marcu 1973

Organizacije	Izpolnitev v 000				Odnosi v %			83
	I—III/72	I—III/73	Mesečna	odnos do mes. plana	odnos r. I—III/73 do let. pl. I—III/73	odnos r. I—III/73 do pl. I—III/73		
1	2	3	4	5	6	7	8	
Elektromehanika	124.774	152.451	52.962	112,4	26,3	109,8	122,2	
IEZE	77.942	93.282	33.087	84,1	19,7	83,5	119,7	
Sprejemniki	19.397	22.343	8.983	113,1	20,3	92,6	115,2	
Aparati	41.251	47.197	16.111	83,4	22,6	84,9	114,4	
Avtoelektrika	47.139	46.753	14.349	68,0	21,7	79,9	99,2	
Elektromotorji	31.281	31.496	10.494	77,8	17,9	82,6	100,7	
Naprave	5.677	13.791	5.195	84,1	17,7	84,9	242,9	
Elektronika	5.324	5.345	2.321	110,9	13,9	117,5	100,4	
Kondenzatorji	14.339	20.325	6.925	88,9	24,3	93,5	141,7	
Instrumenti	9.774	11.266	4.107	106,1	24,4	100,7	115,3	
Polprevodniki	5.621	13.275	3.843	32,6	9,8	55,4	236,2	
Usmerniki	7.528	6.317	2.615	101,6	20,4	81,8	83,9	
Gospod. aparati	15.023	34.161	9.783	88,1	28,4	104,4	227,4	
Ind. oprema	2.458	3.085	1.231	98,5	18,0	92,6	125,5	
Antene	1.802	2.262	870	99,1	18,1	94,6	125,5	
Orodjarja	1.626	2.418	1.151	85,8	16,5	60,1	148,7	
TOVARNE SKUPAJ	410.956	505.767	174.027	88,3	21,6	91,2	123,1	
ZZA	16.237	18.377	7.003	103,7	22,4	100,7	113,2	
Commerce — proizv. dej.	13.028	17.525	7.778	128,7	23,8	102,4	134,5	
Commerce — inženiring	67.830	71.447	31.188	111,8	20,7	98,0	105,3	
CAOP	750	945	315	90,0	22,4	99,5	126,0	
SKUPNE SLUŽBE	97.845	108.294	46.284	112,8	21,4	99,2	110,7	
ZDRUŽENO PODJETJE	508.801	614.061	220.311	92,5	21,6	92,5	120,7	
EMO	85.461	97.561	33.369	81,0	21,5	86,1	114,2	
ZP z EMO	594.262	711.622	253.680	90,8	21,6	91,5	119,7	

Ugodno poslovanje v prvem trimesečju

Na vprašanja UREDNISTVA odgovarja glavni direktor Elektromehanike v Kranju — JOZE HUJS

Vprašanje:

Prvo trimesečje je za nami. Finančni pokazatelji so že vidni. Kako Vi, kot glavni direktor ocenjujete trimesečno poslovanje?

Odgovor:

Dosedanji rezultati kažejo dokaj ugodno sliko, saj smo proizvodni plan presegle za 8,5 %, čeprav so nam tudi

v Turčiji. Kaj menite o tem članku s šokantnim naslovom, ki je mnoge člane kolektiva začudil in spravil tudi v dokajšnjo nejevoljo?

Odgovor:

Pomislek na ta članek me vedno nekoliko spravi v slabo voljo in nervozo, kajti to je eden od primerov, ko novinar zaradi enostranske informiranosti zgreši pravi smoter. Naslov tega članka je bil popolnoma zgrešen, čeprav nekatere stvari, ki so bile v njem navedene, v glavnem odgovarjajo resnici. Dejstvo je, da se je Iskra odločila, da ne more iti v sovlaganje s turškim partnerjem na področju telefonije. Taka odločitev je rezultat mnogih okoliščin pri nas, pa tudi v Turčiji. To pa ne pomeni, da bo Iskra pustila to tržišče.

Iskra bo s svojim dosedanjim partnerjem še naprej močnejše in v razširjenem smislu sodelovala. V teku so tik pred zaključkom pogajanja, da naš partner kupi od nas licenco za celotno linijo telefonskih central, ki jih Iskra izdeluje in da gre on sam v licenčno proizvodnjo. Seveda bo partner dobil vso našo podporo za to akcijo. Tudi licenčni pogoji bodo temu primerni, saj smo pravzaprav z njim v nekem poslovnem odnosu že skoraj 15 let. Da bi Iskra zapustila turško tržišče, ne more biti govora. Osnovna stvar, iz katere je izhajala delno negativna informacija v Delu je v tem, da se Iskra ni odločila za sovlaganje v tako proizvodno kapaciteto v Turčiji, kar pa še ne pomeni prekinitve poslovnih stikov ali celo zapustitve tržišča, kot je bilo čutiti iz naslova članka. **ABC**

» Usmerniki « Novo mesto

Lanski poslovni rezultati

Tovarna usmerniških naprav v Novem mestu je lani dosegla pri 94,6 % izpolnitvi letnega proizvodnega načrta za 4,8 % več kot v l. 1971. To je bil vsekakor zadovoljiv rezultat, če upoštevamo prejšnje spremembe v strukturi naročil in zamude, s katerimi so le-ta prihajala. S strani Iskra Commerce je izpadlo skoraj 25 % naročil po pogodbi, vendar so to vrzel zapolnila nekatera naročila še iz prejšnjega leta in naročila pretvornikov za ZZA.

Pri tem je največji delež proizvodnje odpadel na izdelavo usmernikov po naročilu — 47,2 %, na delavniške usmernike 21,9 %, na telefonske usmernike 14,8 % in na usmernike za vilicarje — 10,4 %, medtem ko so ostali izdelki v strukturi proizvodnje bili zastopani v manjšem obsegu, kakor tudi storitve, ki so predstavljale 1,6 % vrednosti dosežene realizacije.

Lani so pri tem dosegli za 9,6 % večjo vrednost proizvodnje na 1 zaposlenega, kar pa je hkrati za 2,9 % nižja od načrtovane. Ti rezultati so bili doseženi pri 3,5 % večjem številu zaposlenih nasproti l. 1971, vendar pa z 2,2 % nižjim številom zaposlenih od načrtovanega. V letu 1972 je bilo v tovarni zaposlenih 190 delavcev.

Za uspešno produktivnost govori nadalje tudi dejstvo, da so lani občutno omejili delo v podaljšanem delovnem času, saj so l. 1971 imeli 30.148 nadur, lani pa le še 9.486.

Bruto masa izplačanih osebnih dohodkov je bila lani za 3 % manjša od predlanske, oz. za 6,6 % manjša od načrtovane, kar nekako ustreza (Dalje na 7. strani)

Pretežni del proizvodnje enostransko obremenjuje strojne zmogljivosti

● V prvem trimesečju za 27 % več kot lani v tem obdobju, a kljub temu le 68 % letošnjega proizvodnega načrta ●

Podatki govore, da je delovni kolektiv tovarne orodja na Stegnah v letošnjih prvih treh mesecih izpolnil le 68 % trimesečnega proizvodnega načrta. Ta vrednost proizvodnje je sicer za 27 % večja od proizvodnje v lanskem prvem trimesečju. Vzrokov za tak potek izpolnjevanja proizvodnih nalog je več in prav je, da si jih pobliže ogledamo.

Glede na to, da se ob koncu leta navadno pospešeno finalizira nedokončana proizvodnja, razumljivo v prvih mesecih prihaja do velikega porasta nove nedokončane proizvodnje. V tem je delni vzrok takšnemu izpolnjevanju proizvodnega načrta v letošnjem letu. Naslednji, še močnejši vzrok je prav gotovo v vrsti naročil, ki jih trenutno obdelujejo. Za naročila v začetku letošnjega leta še zlasti velja, da so v pretežni meri take kvalitete in zahtevnosti, da zahtevajo enostransko obremenjenost razpoložljivih strojnih zmogljivosti. Povedano bolj določno — za pretežni del orodij, ki jih izdelujejo, je največje breme proizvodnje na brusilnih strojih. V tovarni

na to nimajo nikakršnega vpliva, saj sami ne morejo razporejati težavnostno stopnjo, ali vrsto del, pač pa se morajo v celoti podrežati zahtevam naročnikov in orodij, ki jih leti od tovarne pričakujejo. Problem je toliko večji, če vemo, da v naši tovarni orodja že od vsega začetka zmogljivosti strojne parka niso bile vsklajene do takšne mere, da bi se lahko izognili naštetim težavam pri proizvodnji.

Ta problem rešujejo kratkoročno z dopolnilnim delom in s prerazporejanjem tehnoloških postopkov, kar pa ima včasih za posledico večji izmet in manjšo realizacijo, dolgoročno pa ga rešujejo — in to so delno že uspeli — z uvajanjem druge izmene in seveda z načrtovanjem ter realizacijo manjkajočih strojnih zmogljivosti.

Dobrodošla pridobitev za tovarno bo nedvomno erozijski stroj, katerega pričakujejo v naslednjem obdobju, marsikateri proizvodni problemi pa bodo odpadli, ali bodo vsaj manj boleči, ko bodo uresničili nabavo še nekaterih strojev. Seveda bo pri tem najhujši problem — kako in kje najti potrebna finančna sredstva.

Ko smo že pri problemih, ne moremo mimo prostorske stiske, ki je v tovarni, spričo naraščajoče proizvodnje vsak dan hujša. V obstoječih delovnih prostorih je namreč že vse tako nabito, da ne dopušča kakršnega koli povečevanja in prav nič čudnega torej, če so morali s skladišči, zlasti še za spremljajočo proizvodnjo že v nadstropje. Seveda v tovarni intenzivno skušajo rešiti tudi prostorski problem, vendar spričo pomanjkanja ustreznih sredstev kaj kmalu najbrž ni upati na kdo ve kako učinkovito rešitev.

Glede na vedno večje potrebe organizacij ZP, katerih naročila si orodjarna prizadeva čim bolj zadovoljiti, je več kot jasno, da je treba kar najhitreje poskrbeti tako za strojno, kot tudi prostorsko razširitev orodjarne na Stegnah. To seveda ni le vprašanje delovnega kolektiva same orodjarne, pač pa skupna skrb vseh organizacij ZP Iskra. Orodjarna sama si prizadeva in delno uspeva pri vsem tem, zato pa bi ji bila vsakršna pomoč organizacij zelo dobrodošla, pa četudi bi bila samo moralna. Pomenila bi razumevanje in solidarnost do pravzaprav skupnih problemov na tem

(Dalje na 6. strani)

stroški porasli. Izgleda, da bomo s finančnim rezultatom prav zaradi prekoračitve plana na nivoju planiranih rezultatov, zato je moč reči, da smo v sedanjih situaciji s takim rezultatom za letošnje trimesečje lahko povsem zadovoljni.

Vprašanje:

Na Laborah je v zaključni fazi gradnja nove stavbe za elektronsko telefonijo. To je ena izmed glavnih akcij in tudi investicij v tem letu. Kdaj bo stavba vseljiva oz. ali je vsa oprema nared za montiranje?

Odgovor:

Dela potekajo v glavnem po načrtu, zato bomo po prvomajskih praznikih začeli s preselitvijo proizvodnje. Težave nam je povzročala negotova situacija zaradi gradnje pristopne ceste, vendar so se tudi te stvari premaknile. Republiška uprava za ceste nam je obljubila, da bomo imeli do tega roka do tovarne položen grobi asfalt. Glede nabave opreme za to tovarno tečejo stvari kot je predvideno. Glavni del opreme je že na Reki. Kmalu jo bodo začeli dovažati v tovarno in montirati. Zdaj, ko smo investicijo v glavnem zaključili, pride šele težji del posla. Vso to novo tehnologijo bo treba osvojiti in jo obvladati; tu pa so osnovni faktor ljudje in njihovo znanje.

Vprašanje:

V časopisu DELO nas je pred kratkim zbodel naslov, češ, da Iskra zapušča tržišče

Bogat dnevni red 4. zasedanja DS ZP ISKRA v Kranju dne 26. 4. 1973

1. Razglasitev izida volitev za člane DS ZP v volilnih enotah EMO Celje in ELEKTRON Vrhnika ter verifikacija mandatov.
2. Poročilo o poslovanju Združenega podjetja ISKRA Kranj v letu 1972.
3. Predlog gospodarskega plana Združenega podjetja ISKRA Kranj za leto 1973.
4. Program delovanja Počitniške skupnosti ISKRE za leto 1973.
5. Informacija o stališčih aktiva družbeno-političnih organizacij ISKRE do zunanjetrgovinske dejavnosti ISKRE.
6. Informacija o realizaciji ustavnih amandmajev v ZP ISKRA.
7. Pripojitev podjetja ZMAJ Ljubljana k ZP ISKRA Kranj.
8. Temeljni pravilnik o kvaliteti in zanesljivosti.
9. Pravilnik znanstveno-raziskovalnega sklada ZP.
10. Soglasje k razširitvi predmeta poslovanja za Tovarno orodja, Ljubljana — Stegne.
11. Soglasje k razširitvi predmeta poslovanja za Tovarno kondenzatorjev, Semič.
12. Dopolnitev registracije Iskra Commerce za opravljanje zunanjetrgovinskega prometa.
13. Razrešitev namestnika generalnega direktorja ZP ISKRA.
14. Informacija o izvolitvi novega glavnega direktorja Iskre Commerce in razglasitev volitev za člana PO ZP.
15. Razglasitev izida volitev za člana PO ZP v EMO Celje in ELEKTRON Vrhnika.
17. Imenovanje upravnika Počitniške skupnosti ISKRA.
17. Včlanjenje ZP ISKRA v JUZIS.

Dejavnost organizacije ZK Iskra - Emo

(Nadaljevanje s 1. strani)

izaciji samoupravljanja pa so začele tudi delovne enote postavljati svoje komisije, ki so bile stalne ali občasne, po vzorcu komisij delavskega sveta. Najčeste so se pojavljale komisije za pregled pravnosti obračuna osebnih dohodkov zlasti še, če je delovna enota menila, da je na kakršenkoli način prikrajšana za sredstva, ki se po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov stekajo v njen sklad, kot njen presežek, ki je bil razdeljen med delavce po merilih, ki si jih je sama postavila.

Za ustanovitev takih komisij je dajala večji del pobudo organizacija ZK in reči je

treba, da so take komisije v večina primerih odlično opravile svojo nalogo. Po svojem sestavu so bile te komisije dokaj heterogene. V njih so sodelovali nekvalificirani, polkvalificirani, visokokvalificirani delavci.

Komisije so bile pooblašene, da zahtevajo vse potrebne podatke o določenem pokli so bile obvezne te podatke sodelovanju od strokovnih služb, ke dajati in tudi nedvomno pojasniti njihovo vsebino.

Delavski svet je zlasti v zadnjih letih ali v pretekli mandatu dobi imel precej težav z negativnimi pojavi v medsebojnih odnosih posameznih strokovnih delavcev, ki so slabo vplivali na delo in se je tudi v tem primeru

poslužil komisije, ki je zelo uspešno opravila svoje delo in poročala o tem na seji tako, da je bilo lahko sprejeti ustrezne sklepe, ki so odpravili nepovoljno stanje.

Sedanji sekretariat osnovne organizacije ZK EMO, ki je po pismu sklical že več posvetovanj in konferenc s članstvom, je pri oblikovanju stališč za uvedbo delavske kontrole upošteval tudi dosedanje izkušnje.

Jasno je, da je tako postavljena kontrola v podjetju imela določene pomanjkljivosti in je tak sistem preživel. Toda to kar se je izkazalo dobro in učinkovito v dosedanji praksi se lahko tudi v bodoče izkoristi. Organizacija ZK EMO zastopa stališče, da mora biti delavska kontrola stalno uzakonjena v notranjih pravnih aktih, da mora biti ta kontrola res delavska-samoupravna, ki bo močno vplivala na uspešno poslovanje, skratka, to ne sme biti nikakršna »inšpekcija« kakršno si nekateri predstavljajo.

Ze dosedanja praksa je pokazala, da niso bili nekateri sklepi organov upravljanja izvršeni ali pa tako izvršeni, da bi bilo lahko iz njihove izvršitve otipljivo zaznati določeno učinkovitost. V takih primerih so komisije odkrile marsikaj kar je zameglilo sprejete sklepe in odpravile brezbriznost posameznikov ter o vseh ugotovitvah skrbno poročale delavskemu svetu ali svetu delovne enote. Če bo torej delavska kontrola stalna in organizirana po volji večine delavstva, tedaj bodo tudi poslovni uspehi dobri.

ISKRA - TIO Lesce

Letos velike naloge

Podjetje je poslovno leto 1972 ugodno zaključilo kljub težavam, ki so onemogočile še boljše rezultate. Pri analizi gospodarjenja v prvih letošnjih 3 mesecih ugotavljamo, da je trend uspešnosti ostal isti kot v istem času lani, vendar so težave, ki jih moramo premagovati, še bolj prisotne. Pri tej analizi moramo upoštevati tudi dejstvo, da si je kolektiv postavil v letu 1973 zelo veliko nalogo, saj je sprejel plan prodaje za 45% večji od realiziranega plana v letu 1972. Pri sprejetju se je kolektiv zavedal, da bo njegova realizacija možna le, če bo uspel dobiti finančna sredstva tako za obratna sredstva kot za najnujnejšo strojno opremo.

Rezultati prvega kvartala kažejo, da je kolektiv iz notranjih rezerv ter začasno pomočjo zunanjih virov uspel slediti zahtevam sprejetega plana. Če bo situacija v dru-

(Dalje na 6. strani)

Portreti Iskrašev

Ivan Radošević:

»Še enkrat bi bil ključavničar«

Prvi maj je praznik dela. Človek, ki ga opravlja je subjekt te proslave. Zelim, da bi eden teh delovnih ljudi iz naše sredine povedal košček svojega delovnega in življenjskega romana. Tako smo tokrat prosili Ivana Radoševića v tovarni Elektromotorji Železniki naj kaj pove o sebi.

Ob vprašanju se je nasmehnil in dejal:

No, prav... star sem 50 let, oče treh odraslih otrok in že 20 let sem v Iskri. Moje življenje je povest mladega proletarja, ki je objadral pol sveta. Pred vojno sem šel na delo na Češko. Tam me je doletela vojna; preživel sem jo v ujetništvu. Po vojni sem se vrnil in bil 5 let mornar. Doma pa je bila tudi trda. Sem iz bajtarske družine, oče je bil »furman« in moja mladost ni bila posuta z rožicami. Tako sem se navadil trdo delati. V Iskri sem se prekvalificiral v strojnega ključavničarja. Pa ne takoj. Najprej sem delal opeko za tovarno, nato pa mehaniko za registratorje v starih prostorih. Po preselitvi v novo tovarno pa menda ni delovnega mesta, na katerem ne bi bil. Za vse je bilo treba prijeti. Začel sem pri kontroli in zdaj pristal pri »stancavtomatu«.

»Kakšen poklic bi izbrali, če bi bili še enkrat mladi?«

»Se enkrat bi bil ključavničar. To je koristen in iskan poklic. Zanimiv in vsestranski je. Ne veste, kako rad imam to delo. Kar razumeti ne morem nekaterih mlajših, ki brezbrizno hodijo po materialu, kakor po gmajni. Jezijo me ljudje, ki neradi delajo. Saj nismo samo zaradi tistih dinarjev v tovarni, ampak tudi zato, da bi kaj pametnega naredili na svetu. Ne morem se sprijazniti s tistimi, ki ob »plači« stokajo, ves me

sec pa so jim najljubše luknje in »čikpavze«. Veste, meni ni bilo nikoli težko pomesti okrog stroja in pobrati kos pločevine, ki bi sicer prišel v nič. Zdaj pa me kar zabolj, ko marsikdo samo na snažilko čaka«.

»Kako se počutite med so-delavci?«

»Razumemo se, da je kaj. Veste, sem nagle jeze, pa me ni sram drugi dan prvi spregovoriti, če se sosed jeziz.«

»Kaj pa delate v prostem času?«

»Moj hobi je gasilstvo, če ga smem imenovati hobi. To je resna zadeva, saj gre za človeška premoženja in njihovo delo pri tej humani organizaciji. Prav zdaj smo doma v Selcih ustanovili novo desetino pionirjev. Naj se mladi navadijo, da bodo blizu sočloveku. Naj se navadijo v svobodi organizirano nastopiti za pomoč človeku poleg sebe. Opravil sem tudi izpit za gasilskega podčastnika. Sedaj sem poveljnik Selške gasilske čete ter član upravnega odbora občinske gasilske zveze.«

»Kaj bi vprašali direktorja?«

Vprašal bi ga, zakaj dobivamo tako nemogočo pločevino, da se »matram« jaz in stroj. Pa še to bi ga vprašal, kdaj dobim novo »šularico« (stiskalnica Schüller), ta je že čisto pri koncu.

Direktor Zumer je takole odgovoril: »Pločevino nam dobavlja Železarna. Dobivamo tako, kakršna pač je. Nova stiskalnica je naročena in bo kmalu zamenjala staro.«

Ivanova stara stiskalnica bruha tone izsekanih lamel, Ivan pa je vesel ob svojerh delu. To je eden izmed milijonov Ivanov, ki bodo s ponosom praznovali svoj praznik — 1. MAJ.

K. F.

INSTRUMENTI OTOČE

Kadrovska struktura zadovoljiva

Na vprašanja UREDNIŠTVA odgovarja kadrovik v tovarni »Instrumenti«, Otoče RADO FAGANEL.

Vprašanje:

Kakšno je povprečje zaposlenih?

Odgovor:

Konec leta 1972 je bilo 462 zaposlenih, od tega 166 moških in 281 žensk. Mladina je zastopana 51%. Plan za letošnje leto pa kaže 480 zaposlenih.

Vprašanje:

Kakšna je kadrovska struktura?

Odgovor:

Menim, da se kadrovska struktura skoraj v celoti pokriva s planirano oz. zaželeno, kar je vsekakor uspeh, ki ga je treba pripisati dejstvu oz. odločnosti, da na novo zaposlene sprejemamo le z izobrazbo, ki jo zahteva delovno mesto. Nove, predvsem visoko strokovne kadre dobivamo na več načinov; predvsem s študentsko politiko, prek razglasov, poslužujemo se tudi Zavoda za zaposlovanje, z osebnimi razgovori in skozi stanovanjsko politiko. Problemov zaradi osebnih dohodkov ni, saj se gibljejo v povprečju drugih tovarn oz. v republiškem povprečju.

Vprašanje:

Imate proizvodnih delavcev dovolj?

Odgovor:

Dejstvo je, da nam manjka predvsem priučenih delavcev (PK) za proizvodnjo. Te je težje dobiti zaradi lokalnih prevozov in dvoimenskega dela. Nove kadre za proizvodnjo dobivamo predvsem iz bližnje okolice, seveda pa pridejo v poštev tudi Radovljica, Bled, Begunje in celo Jesenice. Načeloma vsakega novega delavca sprejememo v produkcijo, in sicer zato, ker so tam starejši delavci, ki so kasneje premeščeni v montažne oddelke. Jasno je, da večkrat nastajajo tudi problemi (matere z majhnimi otroki brez varstva, neugodne prometne zve-

ze za dvoimensko delo), zato je včasih treba narediti izjemo.

Vprašanje:

Kaj pa srednji in visokostrokovni kader, ga imate dovolj?

Odgovor:

Srednji kader ni problematičen, ker ga je razmeroma dovolj za odprta delovna mesta. Podpiramo tudi dodatno izobraževanje na delavskih univerzah. Tako se npr. dodatno izobražuje 25 delavcev na raznih večernih srednjih šolah. Nekateri na lastno pobudo, drugi pa pač zato, ker zasedajo delovna mesta, ki to izobrazbo zahtevajo. Imamo tudi redne študente na višjih in visokih šolah oz. na fakulteti za elektrotehniko in strojništvo ter ekonomski fakulteti. Teh študentov je 13. Na poklicnih šolah imamo v vseh 3 letnikih 26 učencev. Za posamezno leto planiramo od 13—16 učencev.

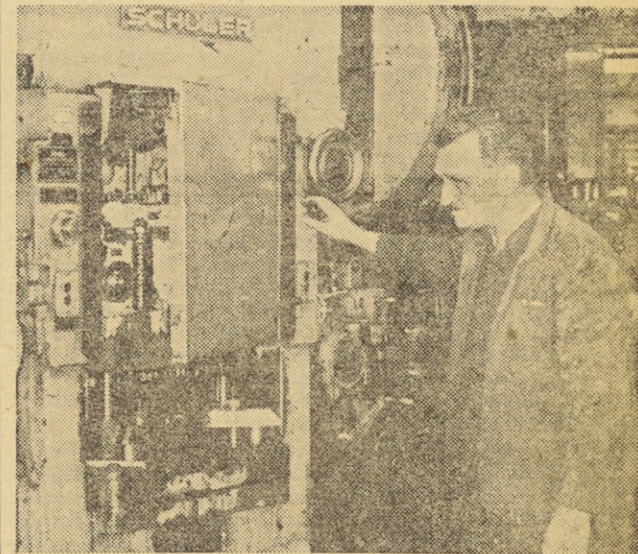
Vprašanje:

Kakšno je poprečje osebnih dohodkov?

Odgovor:

Povprečni OD se gibljejo v naši tovarni od 1.800 do 1.900 din. Imamo komisijo, ki mesečno pregleduje osebne dohodke in analizira delo tistih, ki ne dosegajo minimalnih OD v normalnem delovnem času. Če se ugotovi, da je to osebno nezanimanje, se delavca na to opozori, v kolikor pa je to krivda norme ali kakšnih drugih vzrokov, se stvar urejuje po drugi poti. Če delavec tri mesece zapored ne dosega minimalnega OD, ga mora po pravilniku obravnavati zadevna komisija, ki nato predlaga ali naj se tak delavec še obdrži v službi. Do sedaj takega primera nismo imeli, saj so se poedinci po zadevnih razgovorih popravili, zato teh problemov v naši tovarni zaenkrat ni.

-ABC

Ivan Radošević ob svoji »šularici«, kot imenuje stiskalnico

Druga konferenca direktorjev filial

Dne 5. in 6. aprila je bila v Ljubljani druga letošnja konferenca direktorjev filial Iskre, ki ji je prisostvoval tudi novi direktor Iskra Commerce Anton Stipanič. Osrednje vprašanje konference je bilo: prilagajanje ustavnim amandmajem in krepitev odgovornosti na vseh nivojih.

TRIMESEČNI REZULTATI

Poslovni rezultati filial, ki so jih registrirale ustrezne službe po ustaljenih kategorijah — vele- in maloprodaja, servisna dejavnost ter za nameček še izterjava dolžnikov — pomenijo le del celotne dejavnosti filial, ki je ni mogoče meriti z odstotki in indeksi. Možna so zgolj ugotavljanja, ali filiale kot poslovne ambasade Iskre v tem trenutku ustrezajo svojemu namenu in njihovemu tržnemu poslanstvu.

Suhoparne številke govore o tem, da so filiale v povprečju izpolnile načrtovana pričakovanja nekako 70 odstotno. Vse drugo je pogojeno z mnogimi »čec« in »ko«, ki jih je mogoče adresirati navznoter in navzven. To je — na splošne gospodarske razmere, ki jih pretresajo restrikcije in nelikvidnost, pa tudi na lastno proizvodno zaledje, ki s težavo sledi zakonom ponudbe in povpraševanja. Vsekakor ni utemeljenih razlogov, da bi se vdajali preoptimističnim verbalizacijam o »ekspanziji« in »agresivnem nastopanju« na domačem trgu, vse dotlej, dokler ne bo urejeno obstoječe stanje v podjetju v smislu samoupravnih načel in ustavnih amandmajev. Nedavno sklenjeni samoupravni sporazumi med TOZD znotraj Iskra Commerce so uvod v proce-

se, ki bi jih lahko imenovali »prerazvrščanja v teku« v tempu, ki ga diktirata trg in konkurenca.

LOGIKA USTAVNIH DOPOLNIL

Prvo trimesečje je pokazalo, da je v Iskra Commerce že začel delovati mehanizem ustavnih dopolnil, katerih glavni cilj je ustvariti zdrave odnose in čiste račune med vsemi organizacijami združenega dela v podjetju: posebej še med tistimi, ki so dobile status »temeljne« TOZD in s tem še dodatne obveznosti. Z aprilskimi sporazumi so dale TOZD Iskra Commerce »častno besedo«, da bodo spoštovale medsebojna poslovna razmerja in se ravnale po načelih dobrega gospodarja. Kajti edino na tak način bo mogoče uresničevati temeljno nalogo — ohraniti in povečati proizvodno in gospodarsko moč Združenega podjetja, ki ga na jugoslovanskem trgu predstavlja Iskra Commerce, oz. njena TOZD — direkcija za domači trg. Zlasti še, odkar sta se v njej združila prodajna in nabavna dejavnost.

DIREKCIJA — PODJETJE

Ne glede na obstoječe samoupravne formacije v Iskra Commerce, ki se je razvrstil v pet TOZD, ostajajo biveše

direkcije še vedno poslovne enote s kolikor mogoče podjetniškim obeležjem. V pojmu »podjetje« pa je vsebovana veliko tistega, kar pogojuje gospodarsko in samo-

(Dalje na 6. strani)

Naši izdelki

Iskrino električno ročno orodje

Iskrin proizvodni program električnega ročnega orodja obsega: navadne in vibracijske vrtalne stroje različnih moči in velikosti, kotne, preme in stabilne brusilne stroje, električne sekalnike pločevine, električne ročne škarje, električne ročne brizgalke, povratne žage, betonske vibratorje, elektropnevmatska kladiva itd. Od električnega orodja, ki ga lahko štejemo za artikel široke potrošnje, je najbolj pomembna garnitura KOMBI. Poleg osnovnega orodja — električnega ročnega vrtalnega stroja, vsebuje garnitura KOMBI tudi priključke, ki omogočajo opravljanje najrazličnejših del — žaganje, vrtanje, brušenje, poliranje itd. Cena garniture električnega ročnega orodja KOMBI v kovčku iz skaja je v Iskrini trgovini 1030 dinarjev.

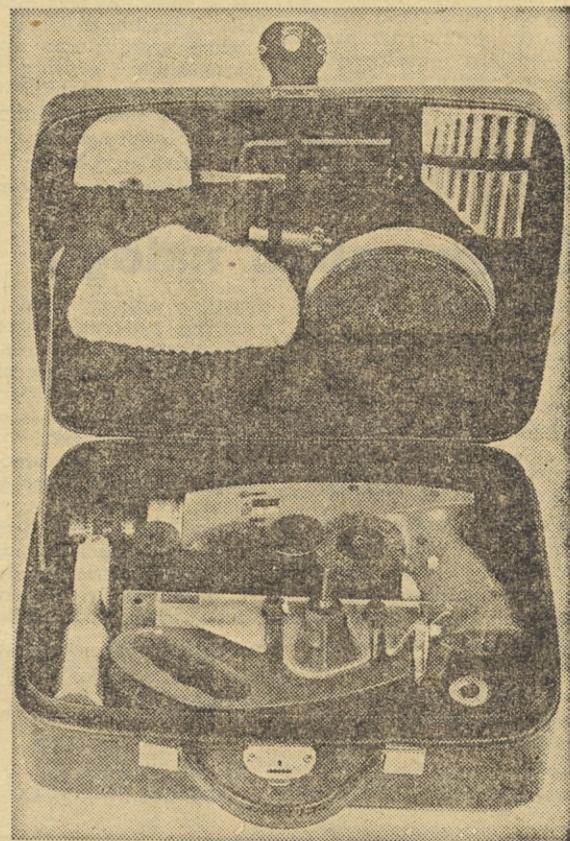
ISKRA-ELEKTROMEKANIKA KRANJ
v ZP ISKRA KRANJ

objavlja prosto delovno mesto

TELEFONISTKE v telefonski centrali

Pogoji: Starost do 35 let, dokončana osnovna šola; prednost pri izbiri bo imela prosilka s pasivnim znanjem nemškega ali angleškega jezika.

Pismene prijave pošljite na kadrovski oddelek naše tovarne do 7. maja 1973.

Pozitivno ocenjena zunanje — trgovinska dejavnost IC

Aktiv družbeno-političnih organizacij ZP je na svojem zasedanju 23. oktobra lani imenoval 7-člansko komisijo v sestavi: predsednik Ivo Klešnik in člani: Henrik Peternej, Jože Vidic, Ludvik Simonič, Alfonz Medved, Andrej Vrhovec in Bogdan Mohor, ki naj bi glede na ustavna dopolnila, zakonske predpise in sprejeto družbeno-politično orientacijo proučila in ocenila zunanje-trgovinsko dejavnost Iskra Commerce, zlasti dejavnost njegovih zunanje-trgovinskih firm in predstavništev, v času od 1. 1970 do konca 1. 1972. Komisija je svojo nalogo skrbno opravila in po seji 13. januarja t. l. poročala aktivno družbeno-političnih organizacij ZP 17. aprila t. l. na zasedanju aktiva v Lipici. O zasedanju aktiva smo obširneje poročali v prejšnji številki, danes pa prinašamo povzetek iz samega poročila.

KOMISIJA, KI JO JE IMENOVAL AKTIV JE PROUČILA:

1. način in postopek pri ustanavljanju zunanje-trgovinskih organizacij Iskre oz. pri vlaganju sredstev v tuje inozemske firme;

2. ugotovila za vsako posamezno našo firmo ali predstavništvo v inozemstvu, kako so zavarovani interesi Iskre in kako se izvajajo zakonska določila, predvsem glede re-

patriacije sredstev in razpolaganja z doseženim dobičkom, kakšni so cilji poslovne politike, kdo jo kreira, kdo sprejema odločitve in oceno o upravljenosti ustanavljanja in obstoja naših inozemskih firm oz. predstavništev;

3. preverila skladnost poslovanja zunanje-trgovinske organizacije IC z veljavnimi zakonskimi predpisi, z analizo ugotovljenih prekrškov in kaznivih dejanj v zvezi z zu-

nanje-trgovinskim in deviznim poslovanjem; pri tem pa še posebno razčistiti vprašanja v zvezi z avansiranjem sredstev;

4. pregledala in ugotovila strokovnost zunanje-trgovinskih delavcev Iskre doma in v tujini ter ocenila njihove družbeno-politične orientacije ter ugotovila, kdo sodeluje pri razmeščanju kadrov in kolikšen je vpliv družbeno-političnih organizacij pri izbiri kandidatov za vodilna in vodstvena delovna mesta v zunanji trgovini.

Komisija je predlagala in temeljito proučila vrsto dokumentov in poročil, da bi na osnovi tega lahko objektivno ocenila zunanje-trgovinsko dejavnost Iskra Commerce, to je Iskrine zunanje-trgovinske mreže, ki se sestoji iz naslednjih predstavništev, firm in podfirm, katerih ustanovitelj je Iskra, ali pa ima pri njih svoj delež:

Ime firme	Država	Kapital	Iskre	Delež Iskre
1. Iskra Elektronik HGmbH, Stuttgart	ZR Nemčija	DM	150.000.—	100 %
2. Iskra America Inc, New York	ZDA	US\$	20.000.—	100 %
3. Iskra Electronica Italiana S. R. L., Milano	Italija	Lit	8.800.000.—	51 %
4. Guest International Ltd., London	Anglija	Lstg	7.648.—	65 %
5. Ljubljanska banka AG, Frankfurt	ZR Nemčija	DM	100.000.—	2,0 %
6. SACET S. A. Italo-Jugoslava di cooperazione economico-tecnica, Milano	Italija	Lit	1.000.000.—	0,4 %
7. Iskra Electronics A. G., Solothurn	Švica	SFr	100.000.—	100 %
8. Eurocommerce S. A., Caracas	Venezuela	Bo	100.000.—	100 %
9. Tempres Electronic A/S, Viby/J	Danska	DKr	75.000.—	25 %
10. — Iskra Elektronik HGmbH, Stuttgart, je tudi lastnik vseh delnic proizvodne firme PERLES, Pieterlen, Svica v nominalni vrednosti SFr 3.000.000.—.				

— Iskra Elektronik HGmbH, Stuttgart, je soustanovitelj firme Elektrobau, Stuttgart, za proizvodnjo in montažo električnih in elektronskih instrumentov s sredstvi DM 10.000.—, kar znaša 50 % vloženega kapitala.

Druga konferenca direktorjev filial

(Nadaljevanje s 5. strani)
upravno obnašanje v firmi, katere poslovni predmet zajema — razen distribucije proizvodov — tudi plasma čedalje večjih količin fizičnih in intelektualnih storitev.

Gledano skozi to prizmo, je TOZD za blagovni promet na domačem trgu (Direkcija za domači trg) vse prej kot v zavidanja vrednem položaju. Kajti z združitvijo prodajne in nabavne dejavnosti je dobila omenjena TOZD vse podjetniške atribute ter pravico in dolžnost uresničevati poslovno politiko Združenega podjetja v jugoslovanskem gospodarskem prostoru. Upati je, da bo to dejstvo dobilo ustrezen odmev v poslovnih pravilnikih, ki so v pripravi.

Letos velike naloge

(Nadaljevanje s 4. strani)
gem četrtletju ostala kolikor toliko nejasna, to je, da ne bo možno dobiti sredstev, bodo negativne posledice ob polletju dokaj vidne. Kolektiv je predvideval, da bodo morebitna sredstva začela dotekati v teku leta, zato je tudi dinamiko realizacije postavil v prvih mesecih v nižjem obsegu, kot bi bila povprečna mesečna realizacija. V primerjavi s prvim trimesečjem lani nasproti letu 1973, je realizacija porasla za 27%. Ustvarjalna realizacija v odnosu na dinamiko postavljene plana je dosežena 95%. Analiza prvega kvartala je pokazala, da so bila predvide-

POSTENO IN PRIZADEVNO

Na konferenci je bilo s strani filial izrečenih precej pripomb, zapažanj, priporočil itd., ki niso novejšega datuma. Večina pripomb je bila naslovljena na »centralo« firm, tj. na strokovne službe, katerih naloga je skrbeti za poslovno in organizacijsko ravnanje v podjetju.

V tem se konferenca ni posebno razlikovala od dosedanjih posvetov tega tipa. Izredno živahne diskusije pa bi lahko strnili v resen apel po pospešenih organizacijskih prijemih in pravilnikih, ki naj dajo samoupravnim prazvrstivam ustrezno poslovno vsebino. Druge, čisto vsakdanje stiske in težave pa

bi lahko uvrstili v sfero zahtev po dejanskem uresničevanju marketinga, ki lahko pomeni most med poslovnimi hotenji posameznih TOZD na komercialnem in proizvodnem področju podjetja; k temu pa še podlago za poslovna predvidevanja in oblikovanje gospodarske politike in strategije podjetja v njenih mnogoterih aspektih in inčicah. V ta namen se bo moral ta sektor osvoboditi svoje servisne lupine in se preusmeriti v aktivnost, katere poglaviti instrument sta informatika in kompjuter.

Novi direktor Iskra Commerce Anton Stipanič je na konferenci ponovil besede, ki jih je označil kot svoje delovno načelo: »Delali bomo pošteno, složno in prizadevno — za Iskro. To je za 23 tisoč proizvajalcev, katerih trud bomo spoštovali in ga objektivno vrednotili na način, ki ne dovoljuje uveljavljanja parcialnih interesov ali poslovno neutemeljenih osebnih ambicij.«

M. Ljubič

Dopisujte v Iskro

Naslov uredništva: Kranj
Savska Loka 4. Telefon:
22-221 int. 333

OBVESTILO DOPISNIKOM

Minilo je prvo četrtletje, zato uredništvo glasila Iskra vabi dopisnike naj čimprej pošljejo poslovna poročila.

Uredništvo

Pretežni del proizvodnje ...

(Nadaljevanje s 3. strani)
področju. Pri tem je orodjarina doslej največjo podporo že našla v tovarni električnih aparatov. Le-ta je orodjarni v banki nudila jamstvo za najetje določenega kredita. Pripravljenost podobno pomagati pa kažeta nadalje tudi IEZE in tovarna elektronskih naprav.

Sicer ima orodjarna za letošnje leto dovolj naročil, celo toliko, da je del zmogljivosti zaseden že z naročili za prihodnje poslovno leto. Tudi sedanji tempo dela in količine nedokončane proizvodnje pa zanesljivo jamčijo, da bodo v orodjarni že v drugem četrtletju nadoknadili izpad v izpolnjevanju letošnje proizvodnega načrta. Uraja, da jim pri tem ne bo ragajalo vprašanje materialne preskrbe.

Težje jih pri poslovanju zadevajo posledice splošne nelikvidnosti. Tako so ob koncu preteklega leta morali odpisati za dvesto tisoč dinarjev terjatev, nad 90 dni, še veliko težje pa je ob

koncu I. tričetrtletja 1973. Terjatev nad 90 dni imajo zdaj kar za 1,950.000 dinarjev, pri čemer 1,450.000 dinarjev s strani organizacij ZP Iskras. Takšen finančni položaj je nedvomno zelo kritičen, še zlasti kritičen pa za orodjarno, organizacijo v sanaciji. Končno še en problem orodjarne. Določila samoupravnega sporazuma kolektivno orodjarne ne ustrezajo, kajti prirejena so v glavnem za organizacije s tekočo, serijsko proizvodnjo in s tem na strukturo zaposlenih v korist nižjih kvalifikacij. Struktura zaposlenih v orodjarni pa mora biti višja (večina VK delavcev) in tako nastaja problem realnih osebnih dohodkov, ki kot taki nujno prekoračujejo določila samoupravnega sporazuma. Pri izdelavi novega sporazuma bo treba to vprašanje upoštevati, sicer se bodo v orodjarni nehote znašli v položaju, da enakovrednih kadrov zaradi tega ne bodo mogli nagraditi tako, kot jih lahko v drugih delovnih organizacijah.

Iskra ima tudi predstavn

štva:
v Moskvi — SSSR,
v Pragi — CSSR,
v Varšavi — Poljska,
v Istanbulu — Turčija.

Komisiji so bili posredovani sklepi samoupravnih organov, s katerimi so bile ustanovljene posamezne firme in predstavništva. Sklepe so sprejemali samoupravni organi ZP Iskra ali Iskra Commerce ali pa Iskra Commerce in proizvodne organizacije v sestavi ZP (Perles) ali pa obstaja samo sklep poslovnega odbora Iskra Commerce.

Tega ne precizira niti statut ZP Iskra, ki daje IC v čl. 180., 4. odst. splošno pooblastilo, da lahko sam, ali z drugimi organizacijami v sestavi ZP, ali drugimi podjetji in fizičnimi osebami, ustanavlja podjetja v tujini. Isto določilo velja tudi za vlaganje sredstev v tuja podjetja.

V I. 1972 je DS IC sprejel poslovnik zunanje-trgovinske mreže, vsebujoč določila o organih, ki so pristojni pri sprejemanju sklepov o ustanavljanju firm in predstavništev v inozemstvu, ali vlaganju sredstev.

Komisija meni, naj se s samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD v ZP Iskra, ali z drugim ustreznim samoupravnim dogovorom kompleksno uredi vprašanje pristojnosti in načina ustanavljanja Iskrine zunanje-trgovinske mreže, kakor tudi da je dosedanja informiranost Iskrinega kolektiva o delovanju zunanje-trgovinske organizacije in zunanje-trgovinske mreže nezadostna, oz. pomanjkljiva in meni, da je tudi to treba urediti z ustreznimi samoupravnimi dogovori in zagotoviti tekoče in popolno obveščanje Iskrine delovne skupnosti o vseh pomembnih dogajanjih v zunanje-trgovinski dejavnosti.

Iste ugotovitve veljajo tudi glede ustanavljanja in delovanja podfirm, oz. še v večji meri, ker so podfirme organizacije, ki jih ustanavljajo naše firme v inozemstvu in je neposredna kontrola poslovanja podfirm težja. Ustanavljanje podfirm mora biti urejeno tako, kot je predlagano za ustanavljanje firm in predstavništev, oz. je treba ustanavljanju in delovanju podfirm posvetiti še večjo pozornost in zagotoviti še celo več-

ji nadzor nad njihovim poslovanjem.

Iskrina zunanjetrgovinska mreža je poslovala v skladu z zakonskimi predpisi držav, v katerih je delovala in bila usmerjena po pristojnih organih Iskra Commerce, oz. druge organizacije v ZP po okvirnih konceptih, ki so jih sprejemali samoupravni organi ZP Iskra. Na osnovi sprejete orientacije poslovne politike na zunanjem trgu pa je konkretne naloge operativnega značaja za delovanje zunanje-trgovinske mreže sprejemal IC, pri čemer je pri sledovanju poslovnih ciljev Iskrine skupnosti in izvajanju določil naše pozitivne zakonodaje pogosto prihajalo do kolizije z interesi in predpisi držav, kjer je naša zunanje-trgovinska mreža.

Zaradi izredno pomembnega dejstva za Iskro in širšo družbeno skupnost in v zaščito izvrševalcem, moramo v bodoče tudi s samoupravnimi sporazumi zagotoviti podporo in nadzor TOZD tistim Iskrinim dejavnikom, ki neposredno operativno vodijo zunanje-trgovinsko poslovanje, zagotoviti takšno obliko dogovarjanja, sprejemanja odločitev in kreiranja poslov-

ne politike v zunanji trgovini, da bo prisoten in odločujoč interes TOZD.

V pogledu vračanja sredstev in razpolaganja z dobičkom, ki nastaja v zunanjetrgovinski dejavnosti, ni bilo preciznih določil in sklepov samoupravnih organov. Tudi to naj se uredi in določi s samoupravnim sporazumom in čimprej sprejemo ustrezni akti. V ocenjevanje uspešnosti posameznih Iskrinih firm v inozemstvu z vidika njihove ekonomike je nujno potrebno vključiti kompleksni poslovno-ekonomski interes Iskrine skupnosti. Iskrina poslovna orientacija v zunanji trgovini narekuje širjenje njene zunanjetrgovinske mreže, to pa vsekakor pomeni začetne investicije, pri katerih ne moremo pričakovati takojšnjih zgolj finančnih rezultatov.

Potrebna so dodatna vlaganja tako v obstoječo zunanjetrgovinsko mrežo, kot tudi v odpiranje novih predstavništev in firm, kar pa ne pomeni, da ni istočasno potrebno določiti in ugotoviti za vsako posamezno inozemsko organizacijo posebej tisto mejo v njenem razvoju, ko mora pričeti z vračanjem sredstev.

Komisija je še posebej obdelala vprašanje, kako se Iskrina zunanjetrgovinska dejavnost in njene organizacije pri svojem delovanju ravnavajo po naših zakonskih predpisih. Najbolj upadljiv in relativno pogost pojav je kršitev predpisov o prilivu plačil za izvoženo blago. Po predpisih Narodne banke mora biti prodano blago plačano v 90 dneh po dnevu carinjenja. V upravičenih primerih Narodna banka na pisмено vlogo izjemno dovoli podaljšanje roka. Komisija je ugotovila, da je kljub večkratnemu podaljšanju (do 3 krat) prišlo v številnih primerih do kasnitve plačila zunanjih kupcev. Pristojni organi so te kršitve ugotavljali in so bile izrečene kazni tako organizaciji in odgovornim osebam Iskra Commerce. Treba je skrbeti, da bo takšnih primerov čim manj, kjer pa se jim ni moč izogniti je treba ugotoviti, če gre za objektivne vzroke in jih tolerirati, ali subjektivne vzroke, zoper katere je potrebno ukrepati. Saldo terjatev nad 90 dni je 39 milijonov din pri prometu 410 milijonov din.

(Konec prihodnjič)

Obvestilo

Počitniška skupnost obvešča člane delovnih kolektivov Iskre, da piknik na Zbiljskem jezeru 1. maja odpade, ker je vremenska napoved za prvomajske praznike neugodna za takšno prireditve.

Prvomajska nagradna križanka

Za pravilne rešitve prvomajske križanke je uredništvo pripravilo naslednje nagrade:

1. nagrada	250 din
2. nagrada	100 din
5 nagrad po	50 din
5 nagrad po	30 din
5 nagrad po	20 din
10 nagrad po	10 din

Rešitve nagradne križanke pošljite na uredništvo glasila »Iskra« Kranj, Savska loka 4, do vključno 13. maja 1973.

Pripomba: Vse reševalce prosimo, da naj pošljejo točne naslove, predvsem pa, v kateri tovarni so v službi. Na ovitek je treba napisati »Nagradna križanka«.

ZAHVALA

Ob smrti drage mame ANTONIJE ZMRZLIKAR se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem v vrtalnici in stiskalnici obrata »Stevci« v kranjski tovarni za izraze sožalja, podarjeni venec, finančno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Hčerka Jelka Draksler

ZAHVALA

Ob izgubi mojega očeta FRANCA KLEMENCICA se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz obrata ATN za izraze sožalja in podarjeni venec.

Viktorija Pogorelec z družino

Obvestilo

Za današnjo številko Iskre se nam je nabralo toliko gradiva, da vseh prispevkov žal nismo mogli objaviti v današnji številki Iskre. Vse izpadlo gradivo bomo zato objavili prihodnjic, v številki 17 našega tednika, 12. maja.

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva ZP Iskra Kranj, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Igor Slavec. Odgovorni urednik: Janez Šilc. — Izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Naslov uredništva: ISKRA Kranj, Savska loka 4, telefon 22-221, int. 333 — Tisk in klišeji: »ČP Gorenjski tisk« Kranj

Imam občutek manjvrednostnega kompleksa, ker nimam nobenega konjička oz. hobija. Danes, v dobi industrijske revolucije, mora vsakdo imeti nekaj k čemu se zateka, nam vedno razlaga Pavel, ki vneto zbira značke. Vsi mu pritrjujejo, kajti vsi okrog mene imajo vsak svojega konjička, vsak je ponosen nanj, ko ob malici razlaga, kaj vse ima, kaj vse mu manjka in kako uživa ob tem. Vido na primer zbira cigare — menda ima cigaro, ki jo je imel Winston Churchill, pa je bila zanj pretirna in jo je odložil. Tone zbira revije z golimi ženskami, Francelj stekleničke, Radovan stare kovance, ki jim vrednost nenehno raste, Micka zbira prtičke, Jože

Naš hobi ...

vžigalice, ki so z njimi prižgali cigarete šefi ali drugi pomembni ljudje, Gustel zbira funkcije, Pepe zbira nadure, Zofka razglednice, Mitja stare leščerbe in kolovrate. No, to so običajne stvari, ki jih vsakdo lahko zbira, malo težje pa je zbirati morske školjke, ki jih zbira Milan in hrošče iz kraških jam, ki jih zbira Tomaž, ali pa metulje, in »klešman«, ki jih zbira Srebrnik.

Toda jaz nisem vedel kaj bi. Hotel sem zbirati, kar še ni zbiral nobeden; npr. gumbe z uniform Napoleonovih vojakov, podkve turških konj ali kaj podobnega, presenetljivega, pa nisem našel nič takega.

Lahko bi sicer zbiral odpadke (posebno bakrene in medeninaste) na našem odpadu, take, ki imajo zanimive oblike (pa še prodajajo se dobro), ali pa da bi zbiral orodje (klunasta merila, spajkalnice, francoske ključne in svedre), pa tudi tu so me že prehiteli drugi, ki vneto zbirajo vse to, zraven pa še skodelice, steklenice in čaše, na katerih je napisan naslov restavracije.

Zbiranje avtomobilskih značk, kolesnih obročev in luči po parkirnih prostorih je postalo prenevarno, pa tudi spodobi se ne za resnega človeka kot sem jaz. Kdo, ki nima smisla za zbirateljske popadke bi še lahko mislil, da kradem. Veste, ljudje so danes kaj čudni.

Potem se mi je posvetilo! Zbiram lahko razne skrite prestopke in napake ljudi. To je menda originalno. Pa tudi izmenjava z drugimi zbiralci bi bila enostavna. Jaz bi namreč povedal, kdo je najnovejši prijatelj Tadeje, on pa meni, da so zaprli Metoda, ker je »švercal« devize.

Prvo jutro po tej genialni domisljici sem svojega konjička razložil vsem sodelavcem, ki so že obupavali nad menoj in govorili, da nisem sposoben najti primernega zbirateljskega konjička. Toda nad mojim predlogom ni bil nihče presenečen — nihče me ni pohvalil. Zvedel sem tudi zakaj. Zbiranje skrivnih podatkov o drugih je bil stranski hobi vseh in jaz si sploh predstavljati nisem mogel, da ima mnogo ljudi največji užitek, če lahko govorijo o problemih, skrivnostih in napakah drugih.

Kaktus

Izlet v Rakov Škocjan, Cerknico in na Travno goro

Počitniška skupnost Iskra vabi člane kolektivov Iskre na izlet v Rakov Škocjan, Cerknico in na Travno goro, ki bo dne 5. maja 1973.

Program izleta: Odhod iz Ljubljane izpred zgradbe skupščine občine Ljubljana-Siška ob 7. uri.

Vožnja po novi avtocesti do Unca, ogled Rakovega Škocjana in Cerkniskega jezera in vožnja na Travno goro, kjer bo kosilo. Počitek na Travnj gori in v poznih popoldanskih urah povratek preko Sodražice in Turjaka v Ljubljano.

Cena izleta: Din 70.—

IZLET V BANJA LUKO IN JAJCE 12. — 13. MAJA 1973

Počitniška skupnost vabi člane kolektivov Iskre na dvodnevni izlet v Banja Luko in Jajce, ki bo dne 12. maja 1973.

Program izleta: Odhod iz Ljubljane izpred zgradbe skupščine občine Ljubljana-Siška ob 6. uri.

Vožnja preko Zagreba in prihod v Banja Luko ob cca 11. uri, namestitev v hotelu, kosilo, popoldan ogled Jajca, večerja v Banji Luki in prenočišče. Drugi dan ogled Banja Luke do 12.00, kosilo in potem odhod v Laktaše, kjer je možno kopanje v termalnem kopališču do 16. ure. Povratek v Ljubljano okrog 21. ure.

Cena izleta: 220.— Din

V ceni izleta je vključen prevoz in penzijske usluge. V primeru, da prijav ne bo dovolj oba izleta odpadeta.

V naši tovarni smo se že bogve kolikokrat jezili, da nam ne zna nihče nič po domače povedati. Povsod mrgoli kooperacij, malverzacij, distribucij in vrag vedi kakšnih fraz še.

Pa smo se zadnjič zjezili trije, Janez, Jože in moja malenkost in začeli

»Rompompiranje«

uporabljati besedo »rompompirati«.

Nestrpno smo čakali, kaj si bodo ljudje pod to frazo mislili. Janez je bil pri šefu v kontroli in ga

nedolžno vprašal:

— Ali veste, da je večina reklamiranih izdelkov rompompiranih? —

— Vem, se odreže šef, sem že govoril s tehničnim direktorjem. —

Jože pa je vprašal vratarja, zakaj ni porom-

pompiral, ta pa se je zjezil:

— To bodo že zunanji delavci popoldne, to ni moje delo. —

Ko sem v sosednjem

Lanski poslovni rezultati

(Nadaljevanje s 3. strani)

proizvodni realizaciji. Tudi proizvidni neto osebni dohodki so bili nasproti l. 1971 za 6,7% nižji, nasproti načrtu za l. 1972 pa za 3,3%, torej so dosegli 1.685 din, nasproti načrtovanim 1.742 din, oz. doseženiam l. 1971 — 1.806 dinarjev.

Celotni vkalkulirani stroški so se lani nasproti l. 1971 povečali za 11,5%, direktni izdelavni za 2,5% splošni režijski pa za 25,7%. Največji porast stroškov je nastal pri amortizaciji, investicijskem vzdrževanju, garancijskih stroških, pri splošni porabi materiala in pri razvojnih stroških.

Fizični obseg proizvodnje in opravljene storitve so dale naslednje izpolnitve načrtovanih vrednosti:

celotni dohodek	97,8%
porabljenega sredstva	96,5%
dohodek	100,0%
osebni dohodki	94,0%
ostanek dohodka	123,0%

Lanski ostanek dohodka v višini 1.722.492,85 dinarjev pa so razdelili takole:

v obvezni rezervni sklad tovarne 154.808,25 din, v poslovni sklad (za obvezne 5% republ. in občinske rezerve) 78.384,25 din, v poslovni sklad tovarne 1.000.000,00 din, v sklad skupne porabe 567.684,60 dinarjev.

Tovarna ima v zalogah vezana zelo velika sredstva, saj so se zaloge nasproti l. 1971 občutno povečale, povečale pa so se tudi terjatve do kupcev. Ob koncu l. 1972 so zaloge skupaj znašale 10.179.930 din, medtem ko je bilo skupnih virov obratnih sredstev 7.262.491 din. Četrtingo manjkajočih trajnih obratnih sredstev za kritje povprečnih zalog v l. 1972 bodo pokrili iz letošnjega dohodka, t. j. s povečanjem poslovnega sklada, razliko manjkajočih sredstev pa bodo obvezno morali pokriti do l. 1975.

stvar uredili ali ne? —

— To je v delu, — je odgovoril šef, — naredimo kar moremo, pa ne hajte sitnariti. —

Poklicali smo še elektrodela-

delavnico: — Halo, lepo prosim, rompompirati ne moremo, kaj pa počnete? —

— Imamo samo dve roki in tri kratke stike v tovarni. — V slušalki je naredilo zk.

Glejte, tako smo se kosali zastran modrosti, pa je zmagalo »rompompiranje« in ne mil

Fy

